

Arteriální hypertenze a její diagnostika v rukou praktického lékaře pro děti a dorost

MUDr. Iris Kleinová¹, MUDr. Hana Flögelová, Ph.D.²

¹Dětská klinika, Fakultní nemocnice Olomouc

²Dětská klinika, Lékařská fakulta Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc

Přehledový článek o možnostech diagnostiky hypertenze u dětí v primární péči. Jsou uvedeny různé metody měření krevního tlaku, klinický tlak měřený v ordinaci lékaře, domácí měření krevního tlaku a ambulantní 24hodinový monitoring krevního tlaku. Je zdůrazněno, že každá z těchto metod má mírně odlišné „normální hodnoty“, a jsou uvedeny výhody a nevýhody jednotlivých metod. Dále jsou uvedeny nejčastější příčiny hypertenze a bazální vyšetřovací metody nezbytné k její diagnostice.

Klíčová slova: měření krevního tlaku, arteriální hypertenze, děti, adolescenti.

Arterial hypertension and its diagnosis in the hands of a general practitioner for children and adolescents

Review article on the possibilities of diagnosing hypertension in children in primary care. Various methods of blood pressure measurement, clinical pressure measured in the doctor's office, home blood pressure measurement and ambulatory 24-hour blood pressure monitoring are presented. It is emphasized that each of these methods has slightly different „normal values“ and the advantages and disadvantages of each method are given. Furthermore we present the most important causes of hypertension and basic examination methods for its diagnosis.

Key words: blood pressure measurement, arterial hypertension, children, adolescents.

Úvod

Arteriální hypertenze je jedním z nejvýznamnějších rizikových faktorů rozvoje kardiovaskulárních onemocnění (cévní mozková příhoda, infarkt myokardu, srdeční selhání, srdeční zástava, progresivní chronické onemocnění ledvin). Arteriální hypertenze je v dětském věku definována jako krevní tlak (TK) – rovnající se nebo přesahující 95. percentil pro dané pohlaví, věk, a výšku dítěte, je-li to zjištěno při 3 různých měřeních.

Prevalence hypertenze v dětském věku je celosvětově velmi variabilní (1–17%) (1). Budeme-li vycházet z epidemiologické studie provedené v ČR v r. 2007 byla prevalence hypertenze u dětí a adolescentů ve věku 5, 13 a 18 let mezi 1–3%, přičemž vyšší byly hodnoty u chlapců a ve věkové kategorii 13letých.

Dále bylo zjištěno, že 70% dětí s hypertenzí mělo zvýšenou tělesnou hmotnost (2).

Jak může k diagnostice hypertenze přispět praktický lékař pro děti a dorost (PLDD)?

Měření TK je nedílnou součástí preventivních prohlídek pro děti a dorost od 3 let věku. Pokud TK změříme v ambulanci, jedná se o tlak klinický (clinic), měřením TK v domácích podmínkách získáme domácí TK (home), a neintenzivněji můžeme TK monitorovat v podmínkách běžného života pomocí ambulantního 24h monitorování TK (ambulatory blood pressure monitoring).

Základem správné diagnostiky arteriální hypertenze je správná technika měření a interpretace výsledné hodnoty. Zde je

DECLARATIONS:

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2024;25(1):28-31
<https://doi.org/10.36290/ped.2024.005>

Článek přijat redakcí: 9. 1. 2024

Článek přijat k tisku: 9. 2. 2024

MUDr. Iris Kleinová
 iris.kleinova@fnol.cz